

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. Poßítne homo sine gratiâ totam legem naturalem implere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

non semper
requiritur
in facto esse,
sed sufficit
aliquando
in fieri.

peccatis, & cum in statu quodam penitentia sit, serio se disponit ad gratiam. Quod addo propter duplicem antiquam consuetudinem Ecclesie, quae olim & Catechumenis diu differebat Baptismi collationem, & lapsis in gravia quaedam & publica peccata fidelibus publice confessis, non nisi post diuturnum tempus administrabat Sacramentum Penitentiae.

VI.
Pud crediti
potest, Deum
interdum pe-
culiare auxi-
lium infideli
cōcedere ad
grauem ali-
quam uin-
centiam.

Diutius le-
gem seruare
sine gratiâ
potest fidelis,
quàm infi-
delis.

VI. Addit Suarez num. 27. credibile esse Deum subinde, ex peculiari misericordia, infideli, vel haeretico speciale aliquod auxilium conferre ad gratiam aliquam tentationem superandam: qui etiam ait diutius posse fidelem in peccato existentem seruare mandata sine gratiâ habituali, quam infidelem, cum Fides ipsa plura ipsi media & rationes ad hoc subministrat. Imò inter ipsos fideles inter se comparatos, vel etiam infideles, non sunt idem limites temporis praefigendi; quod enim uni est longum tempus ob varias peccandi occasiones, & maximam ad quaedam vitia inclinationem naturalem, alteri melius disposito erit breue.

SECTIO SECUNDA.

Positne homo sine gratiâ totam legem uaturalem implere.

I.
Sermo est de
gratiâ actu-
ali.

I. HIs ergo positis inquirendum restat, an possit quis sine gratiâ actuali, seu solis naturae viribus totam legem naturalem seruare. Qua in re nonnulli ex antiquis Theologis in eâ fuisse videntur sententiâ, ut dicerent posse hominem solis arbitrii viribus totam legem naturalem seruare, omniaque contra eam peccata vitare. Sic loquitur Scotus in 2. d. 28. q. unicâ, Durandus ibidem q. 3. & 4. & Gabriel, ita ut omnis omnino gratiae, non habitualis tantum, sed etiam actualis opem excludere videantur. Hos tamen Vasquez hic d. 189. excusat, asserens loqui eos de solâ gratiâ habituali. Unde num. 3. ait neminem se reperire doctorem catholicum, qui illam sententiam doceat.

Prima sen-
tentia ait
posse sine o-
mnino gratiâ
totam legem
seruari.

II.
Nullus sine
gratiâ pra-
cepta om-
nia natu-
ralia longo
tempore ser-
uare potest.

II. Communis itaque & vera Theologorum sententia est, non posse hominem lapsum solis naturae viribus praecpta omnia naturalia longo tempore seruare, nec peccata omnia contra eam sine gratiae adminiculo fugere: ita S. Thomas hic q. 109. art. 4. & 8. & q. 14. de veritate art. 12. quem sequitur Cajetanus, & Thomista, Magister in 2. dist. 26. & deinceps, ubi etiam S. Bonaventura & alii antiqui, Soto lib. 1. de natura & gratiâ cap. 22. Bellarminus lib. 5. de gratiâ cap. 2. & 5. Valentiâ hic q. 1. punct. 5. p. 2. Suarez lib. 1. cap. 26. Stapletonus lib. 2. de justificatione cap. 13. Molina in concordia q. 14. art. 13. disp. 17. & 18. Tannerus 12. d. 6. q. 3. dub. 5. & recentiores communiter.

III.
Diuina Li-
tera obser-
uationem
mādatōrum
sua, & faciam ut in
praecceptis meis ambuletis: item
ad Romanos 8. v. 3. ait Apostolus, Nam quod im-
possibile erat legi (seu naturae instructae per legem)
in quo infirmabatur per carnem, Deus Filium suum mit-
tens in similitudinem carnis peccati, & de peccato dam-
navit peccatum in carne, ut justificatio legis impleretur
in nobis &c. Idem probat S. Augustinus lib. de
spiritu & literâ, cap. 14. ex illo 2. ad Corinthios 3.
v. 6. Litera occidit (nempe lex in tabulis lapideis
scripta) spiritus autem vivificat, ubi ostendit

Docet S. Au-
gustinus sine
gratiâ totâ
legem obser-
uari non
posse.

S. Doctor Apostolum per literam intelligere ipsum Decalogum; quare sola lex Decalogi secundum Apostolum & sanctum Augustinum sine gratiâ occasionem praebet peccandi, & hoc sensu occidit: qua etiam ratione dicit Apostolus ad Romanos 4. v. 15. Lex iram operatur: quod tamen verum non esset, si lex tota sine gratiâ seruari posset.

Hoc ipsum etiam testantur Concilia, quae expressè definiunt voluntatem nostram sine gratiâ Dei non habere ex se sufficientem potestatem ad non peccandum. Sic in Concilio Milevitano can. 5. definitur, gratiam Dei necessariam esse non solum ut remittantur peccata praeterita, sed etiam ut vitentur futura. Clarissimè idem affirmant Patres Africani in Epistola ad Innocentium Papam, Unde, inquit, satis apparet, quod ad non peccandum, id est ad non malè faciendum, quamvis esse non dubitetur arbitrium voluntatis, tamen ejus potestas non sufficit, nisi adjuvetur infirmitas.

Fundant se verò Patres & Concilia, tum in locis Scripturae superius allatis, tum in cap. illo 7. ad Romanos, ex quo naturae nostrae infirmitatem & gratiae indigentiam colligunt; ibi enim postquam varia de naturae ad seruandam legem imbecillitate dixisset Apostolus, & quomodo lex, seu natura instructa per legem vitare nequeat peccata, sed occasionem potius peccandi subministrat, tandem sic concludit: Sentio, inquit, aliam legem in membris meis, repugnantem legi mentis meae (legi scilicet naturali) & captivum me ducentem in legem peccati: tunc exclamat: Infelix ego homo, quis me liberabit de corpore mortis hujus; & respondet, Gratia Dei per Iesum Christum Dominum nostrum: Ubi utrumque, & naturae scilicet infirmitatem ad legem seruandam, tentationesque vincendas, & gratiae virtutem aperte indicat. Videatur Bellarminus lib. 5. de gratiâ & libero arbitrio cap. 5. ubi plurima in hanc rem congerit Scripturae, Conciliorum & sanctorum Patrum testimonia.

IV.
Ex Concilio
habetur, ad
non peccan-
dum non suffi-
cere solam vi-
res liberi ar-
bitrii.

V.
In quo pra-
ecipue fon-
dantur Con-
cilia & Pa-
tres, dum
gratiam ad
mādatōrum
obseruati-
onem neces-
sariam esse af-
firmant.

SECTIO TERTIA.

Ratio probabilis cur nequeat quis totam legem naturalem naturae viribus implere.

AUCTORITATE, ut vidimus ex divinis Literis Conciliorumque & sanctorum Patrum testimoniis desumptâ, haud difficile est hanc veritatem stabilire, in ratione tamen ejus reddendâ non parum laborant Theologi, & facilius est singulorum rationes refellere, quam aliquam, quae plenè satisfaciât statuere. Ratio itaque una probabilis mihi videtur, quia intra diuturnum tempus occurreret gravis aliqua tentatio, quae naturae viribus superari non potest; quae proinde quoties occurrit, homo nisi divinâ gratiâ confortetur, semper eidem consentiet, & cadet: ita Bellarminus lib. 5. de gratiâ, cap. 6. Lorca hic lib. 4. & nonnulli ex recentioribus. Quod verò ejusmodi sint tentationes probatur ex illo 1. ad Corinthios 10. v. 13. Fidelis Deus, qui non patietur vos tentari supra id quod potestis: ex quo infert S. Chrysostomus homilia 24. esse aliquas tentationes in se adeo vehementes ut vires nostras superent.

Idem docent alii Patres, sic enim loquitur Innocentius Papa in Epistola ad Concilium Carthaginense: Nisi, inquit, magnis precibus gratia in assignare vi-

I.
Ratio hujus
rei probabi-
lis est, quia
intra diu-
turnum
tempus gra-
vis aliqua
tentatio oc-
curreret, cui
homo sine
gratiâ con-
sentiât.

II.
Hanc ratio-
nem passim
nos im-